

РЕГЛАМЕНТ НА СЪВЕТА (ЕО) № 2375/2001

от 29 ноември 2001 година

за изменение и допълнение на Регламент на Комисията (ЕО) № 466/2001, определящ максимално допустимото съдържание на определени замърсители в храните

(текст от значение за ЕИП)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност,

като взе предвид Регламент на Съвета (ЕИО) № 315/93 от 8 февруари 1993 г., определящ процедурите на Общността относно замърсителите в храните¹, и по-специално член 2, параграф 3 от него,

като взе предвид предложението на Комисията,

като има предвид, че:

(1) Регламент на Комисията (ЕО) № 466/2001² постановява, че храните не трябва при пускането им на пазара да имат по-високо съдържание на замърсители от това, предвидено в настоящия регламент.

(2) Терминът „диоксини” обхваща група от 75 полихлорирани дибензо-пара-диоксини (ПХДД) и 135 полихлорирани дибензофуранови (ПХДФ) производни, от които 17 предизвикват токсикологична загриженост. Най-токсичното производно е 2,3,7,8-тетрахлордибензо-пара-диоксин (ТХДД), класифицирано от Международната агенция за изследване на рака и други уважавани международни организации като вероятен канцероген за човека. Научният комитет по храните (НКХ), паралелно със Световната здравна организация (СЗО), заключава, че канцерогенният ефект на диоксините не се проявява при съдържание под една определена граница. Други неблагоприятни ефекти, като ендометриоза, невроповеденчески и имуносупресивни ефекти, се проявяват при много по-ниско съдържание и поради това се считат за важни при определянето на допустимия прием.

(3) Полихлорираните бифенили (ПХБ) са група от 209 различни производни, които могат да бъдат разделени в две групи според токсикологичните им свойства: 12 производни проявяват токсикологични свойства като диоксините и поради това често са наричани „диоксиноподобни ПХБ”. Останалите ПХБ не проявяват диоксиноподобна токсичност, а имат различен токсикологичен профил.

¹ ОВ L 37, 13. 2.1993 г., стр. 1

² ОВ L 77, 16. 3.2001 г., стр. 1

(4) Всяко производно от диоксините или диоксиноподобните ПХБ проявява различно ниво на токсичност. За да може да се оцени токсичността на тези различни производни, е въведено понятието за фактор на токсична еквивалентност (ФТЕ), за улесняване на оценката на риска и регулаторния контрол. Това означава, че аналитичните резултати, свързани с всеки от седемнадесетте индивидуални диоксинови производни и с дванадесетте диоксиноподобни ПХБ производни, се изразяват чрез проста количествена единица: „токсична еквивалентна концентрация на ПХДД” (ТЕК)”.

(5) Диоксините и ПХБ са изключително устойчиви на химическо и биологично разграждане и поради това се задържат в околната среда и се натрупват в хранителните вериги за животни и хора.

(6) Повече от 90% от излагането на хората на диоксин произтичат от храните. Храните с животински произход обикновено допринасят с приблизително 80% за цялостното излагане. Заразяването на животните с диоксин произтича предимно от храните за животни. Поради това тези храни, и в някои случаи почвата, предизвикват загриженост като потенциални източници на диоксин.

(7) Научният комитет по храните (НКХ) прие становище относно оценката на риска от диоксини и диоксиноподобни ПХБ в храните на 30 май 2001 г., осъвременено на базата на нова научна информация, която е станала достъпна след приемането на становището на НКХ по настоящия въпрос на 22 ноември 2000 г. НКХ фиксира допустим седмичен прием (ДСП) на диоксини и диоксиноподобни ПХБ от 14 pg СЗО-ТЕК/kg телесно тегло. Оценките за излагането показват, че значителна част от населението на Общността има хранителен прием, надхвърлящ ДСП. Определени групи от населението в някои страни могат да бъдат изложени на по-висок риск, дължащ се на особените им хранителни навици.

(8) Намаляването на излагането на хората на диоксини посредством консумацията на храни е следователно важно и необходимо, за да се гарантира защитата на потребителя. Особено високо съдържание на диоксин е било наблюдавано при определени групи храни. Тъй като замърсяването на храните е пряко свързано със замърсяването на храните за животни, трябва да се приеме цялостен подход за намаляване разпространението на диоксина по цялата хранителна верига, т.е. от суровините в храните за животни до хората, минавайки през животните, отглеждани за производство на храна.

(9) НКХ препоръчва да се полагат непрекъснати усилия, за да се ограничи до възможно най-ниски нива освобождаването на диоксини и подобни съединения в околната среда. Това е най-ефективният и ефикасен начин за намаляване наличието на диоксини и сходни вещества в хранителната верига и за гарантиране на непрекъснато намаляване на рисковете за човешкия организъм. НКХ отбелязва, че последните научни изследвания на майчината кърма и човешката кръв изглеждат сочат, че съдържанието на диоксин вече не намалява.

(10) Максимално допустимото съдържание на диоксини и диоксиноподобни ПХБ са подходящ инструмент за предотвратяване на недопустимо високото излагане на човешкото население и за предотвратяване разпространяването на храни, представлящи неприемливо високо ниво на замърсяване, например при случайно замърсяване и излагане. Освен това, установяването на максимално допустимо съдържание е належащо за въвеждането на система за регулаторен контрол и за осигуряването на еднакво прилагане.

(11) Мерки, основаващи се единствено на установяването на максимално допустимото съдържание на диоксини и диоксиноподобни ПХБ в храните, не биха били достатъчно ефективни при намаляване излагането на хората на диоксини, освен ако допустимото съдържание не бъде фиксирано до толкова ниска стойност, че една голяма част от доставените храни да трябва да бъде обявена негодна за консумация от човека. Обикновено се приема, че за да се намали действително наличието на диоксини в храните, максимално допустимото съдържание трябва да бъде придружено от мерки, стимулиращи един активен подход, включващ прагове за намеса и за планирано съдържание в храните в съчетание с мерки за ограничаване на емисиите. Запланираното съдържание показва съдържанието, което трябва да бъде постигнато, за да се сведе окончателно излагането на хората за по-голямата част от населението под ДСП, фиксиран от Научния комитет. Праговете за намеса представляват инструмент на компетентните власти и на операторите, позволяващ да се изтъкнат онези случаи, при които е подходящо да се идентифицира източникът на замърсяване и да се вземат мерки за неговото намаляване или премахване не само в случая на несъответствие с разпоредбите на настоящия регламент, но и когато значителни нива на диоксини над нормалните базисни нива са открити в храните. Този подход ще доведе до постепенно намаляване на допустимото съдържание на диоксин в храните и запланираното съдържание ще бъде окончателно постигнато. Поради това препоръка на Комисията по този въпрос е адресирана до държавите-членки.

(12) Въпреки че от токсикологична гледна точка всяко максимално допустимо съдържание трябва да се прилага за диоксини, фурани и диоксиноподобни ПХБ, понастоящем максимално допустимото съдържание е фиксирано само за диоксини и фурани, а не за диоксиноподобните ПХБ, поради много ограничените налични данни за преобладаването на последните. Наблюдението ще продължи, обаче, по-специално за наличието на диоксин-подобни ПХБ, с оглед включването на тези вещества в максимално допустимото съдържание.

(13) Неприемливостта на съдържанието на диоксин в храните трябва да се оценява в светлината на текущите базисни нива на замърсяване, които варират от една храна до друга. Максимално допустимото съдържание трябва да бъде фиксирано, като се вземе предвид базисното замърсяване до строго, но осъществимо ниво.

(14) За да се осигури всички оператори на хранителните вериги за животни и хора да продължат да полагат всички възможни усилия и да правят всичко необходимо, за да ограничат наличието на диоксини в храните за животни и хора, прилаганото максимално

допустимо съдържание трябва да бъде преразгледано в рамките на определен период от време с цел да се фиксира по-ниско максимално допустимо съдържание. Общо намаляване от най-малко 25% на излагането на хората на диоксини трябва да бъде постигнато до 2006 г.

(15) Максимално допустимото съдържание е фиксирано главно за храните от животински произход. Нито едно от тях понастоящем не се прилага за продукти като конско месо, козе месо, заешко месо и яйца от патици, гъски и пъдпъдъци. На разположение са само ограничени данни за преобладаването на диоксини в тези храни. Освен това, те са от ограничено значение от гледна точка на приема и за момента не е фиксирано максимално допустимо съдържание. Нито пък се прилага максимално допустимо съдържание понастоящем за зърнени храни, плодове и зеленчуци, тъй като тези видове храни имат обикновено ниски нива на замърсяване и следователно са само слабо допринасящ фактор в общото излагане на хората на диоксини. Уместно е, обаче, нивата на диоксини и диоксиноподобни ПХБ в тези храни да се наблюдават редовно.

(16) Растителните масла обикновено не представят значително съдържание на диоксини или диоксиноподобни ПХБ. Тъй като растителните масла, редовно се пускат на пазара или се използват като съставка в храните и се смесват с животински мазнини, е уместно да се установи максимално допустимо съдържание за растителните масла с цел контрол.

(17) Наличните понастоящем данни не позволяват да се фиксира максимално допустимо съдържание за различните категории риба и рибни продукти. Максимално допустимото съдържание на диоксини в храните за риба означава, че рибата, отглеждана в развъдник, има значително по-ниско съдържание на диоксини. Когато бъдат получени повече данни, може да се окаже подходящо в бъдеще да се фиксира различно максимално допустимо съдържание за различните категории риба и рибни продукти или да се изключат определени категории риба, доколкото те са с ограничено значение от гледна точка на приема.

(18) Определени видове риба, произхождащи от Балтийския регион, могат да съдържат високо ниво на диоксин. Значителна част от Балтийските мазни риби, като Балтийската херинга и Балтийската съомга, няма да съответстват на максимално допустимото съдържание и следователно ще бъдат изключени от храната на шведите и финландците. Има указания, че изключването на риба от храната може да има отрицателно въздействие върху здравето в Швеция и Финландия. В Швеция и Финландия съществува система, която позволява да се гарантира, че потребителите са напълно информирани за хранителните препоръки, отнасящи се до ограниченията при консумацията на риба от Балтийския регион, за определени уязвими групи от населението, с цел да се избегнат потенциални рискове за здравето.

(19) Данните от наблюдението сочат, че свободно отглежданите на открито или полуинтензивно отглежданите яйца представят по-високо съдържание на диоксини отколкото клетъчно отглежданите яйца. Мерки могат да бъдат взети, за да се осигури намаляване на съдържанието на диоксини в тези яйца. Следователно е уместно да се

предвиди преходен период преди прилагането на максимално допустимото съдържание по отношение на свободно отглежданите на открито или полуинтензивно отглежданите яйца.

(20) Важно е да се намали общото замърсяване с диоксин в храните. Следователно е необходимо да се забрани смесването на храни, съответстващи на максимално допустимото съдържание, с храни, надхвърлящи това максимално допустимо съдържание.

(21) С оглед на несъответствията между държавите-членки и значителния риск от нарушаване на конкуренцията, са необходими мерки на Общността за защита на общественото здраве и гарантиране на единството на пазара, придържайки се към принципа на пропорционалност.

(22) Регламент (ЕО) № 466/2001 трябва следователно да бъде подходящо изменен и допълнен.

(23) Научният комитет по храните беше консултиран, в съответствие с член 3 от Регламент (ЕИО) № 315/93, за разпоредбите, които биха могли да засегнат общественото здраве.

(24) Постоянният комитет по храните не даде положително становище. Комисията, следователно, не беше в състояние да приеме разпоредбите, които беше предвидила съгласно процедурата, определена в член 8 от Регламента на Съвета (ЕИО) 315/93,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Регламент (ЕО) № 466/2001 е изменен и допълнен както следва:

1. В член 1 се добавя следният параграф:

„1а. По пътя на дерогация от параграф 1 на Швеция и Финландия се разрешава преходен период до 31 декември 2006 г., за да пуснат на пазара риба, произлизаща от Балтийския регион, която е предназначена за консумация на тяхната територия с нива на диоксин по-високи от тези, фиксирани в точка 5.2 на Раздел 5 от Приложение I, при условие че съществува система, която гарантира, че потребителите са напълно информирани за хранителните препоръки с оглед на ограниченията относно консумацията на риба от Балтийския регион от страна на определени уязвими групи от населението, с цел да се избегнат потенциални рискове за здравето.

Всяко бъдещо прилагане на тази дерогация ще бъде преценявано в рамките на преразглеждане на Раздел 5 от Приложение I, предвидено в член 5, параграф 3.

Финландия и Швеция съобщават на Комисията, до 31 декември всяка година, резултатите от тяхното наблюдение върху нивата на диоксини в рибата от Балтийския регион и докладват за мерките, взети за намаляване излагането на хората на диоксини от риба от Балтийския регион.”;

2. Добавя се следният член:

„Член 4а

По отношение на диоксини в продуктите, посочени в Раздел 5 на Приложение I се забранява:

- а) смесването на продукти, съответстващи на максималните нива, с продукти, надхвърлящи тези максимални нива;
- б) използването на продукти, които не са в съответствие с максималните нива като съставки за производството на други храни.”;

3. В член 5 се добавя следният параграф:

„3. Комисията преразглежда Раздел 5 на Приложение I за първи път най-късно до 31 декември 2004 г. в светлината на нови данни за наличието на диоксини и диоксиноподобни ПХБ, по-специално с оглед включването на диоксиноподобните ПХБ в нивата, които трябва да бъдат установени.

Раздел 5 от Приложение I се преразглежда още веднъж най-късно до 31 декември 2006 г., с цел значителното понижаване на максимално допустимото съдържание и евентуално фиксирането на максимално допустимото съдържание за други храни.”;

4. Приложение I се изменя и допълва в съответствие с Приложението към настоящия регламент.

Член 2

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейските общности*.

Той се прилага от 1 юли 2002 година.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.

Съставено в Брюксел на 29 ноември 2001 година.

За Съвета:

Председател
M. VANDERPOORTEN

ПРИЛОЖЕНИЕ

В Приложение I се добавя следният Раздел 5:

„Раздел 5: Диоксин (набор от полихлорирани дибензо-пара-диоксини (ПХДД) и полихлорирани дибензофурани (ПХДФ), изразени в токсични еквиваленти на Световната здравна организация (СЗО), използвайки СЗО/Ф-ТЕК (фактори на токсична еквивалентност, 1997))

Продукти	Максимално допустимо съдържание (ПХДД +ПХДФ) ⁽¹⁾ (pg СЗО ПХДД/ Ф-ТЕК/g мазнина или продукт)	Критерии за ефективност за взимането на проби	Критерии за ефективност за методите за анализ
5.1.1. Месо и месни продукти, ⁽⁴⁾ произлизащи от:			
- преживни животни (едър рогат добитък, овце)	3 pg СЗО-ПХДД/Ф-ТЕК/g мазнина ⁽²⁾ ⁽³⁾	Директива 2001/.../ЕО (*)	Директива 2001/.../ЕО (*)
- домашни птици и дивеч, отглеждан във ферми	2 pg СЗО-ПХДД/Ф-ТЕК/g мазнина ⁽²⁾ ⁽³⁾	Директива 2001/.../ЕО (*)	Директива 2001/.../ЕО (*)
- свине	1 pg СЗО-ПХДД/Ф-ТЕК/g мазнина ⁽²⁾ ⁽³⁾	Директива 2001/.../ЕО (*)	Директива 2001/.../ЕО (*)
5.1.2. Дроб и производни продукти	6 pg СЗО-ПХДД/Ф-ТЕК/g мазнина ⁽²⁾ ⁽³⁾	Директива 2001/.../ЕО (*)	Директива 2001/.../ЕО (*)
5.2. Филе от риба и рибни продукти ⁽⁵⁾ и производни продукти	4 pg СЗО-ПХДД/Ф-ТЕК/g прясно тегло ⁽²⁾	Директива 2001/.../ЕО (*)	Директива 2001/.../ЕО (*)
5.3. Мляко ⁽⁶⁾ и млечни продукти, включително масло	3 pg СЗО-ПХДД/Ф-ТЕК/g мазнина ⁽²⁾ ⁽³⁾	Директива 2001/.../ЕО (*)	Директива 2001/.../ЕО (*)
5.4. Кокоши яйца и яйчни продукти ⁽⁷⁾ ⁽⁸⁾	3 pg СЗО-ПХДД/Ф-ТЕК/g мазнина ⁽²⁾ ⁽³⁾	Директива 2001/.../ЕО (*)	Директива 2001/.../ЕО (*)

5.5. Масла и мазнини			
- Животински мазнини:			
- от преживни животни	3 pg СЗО-ПХДД/Ф-ТЕК/g мазнина ⁽²⁾	Директива 2001/.../ЕО (*)	Директива 2001/.../ЕО (*)
- от домашни птици и дивеч, отглеждан във ферми	2 pg СЗО-ПХДД/Ф-ТЕК/g мазнина ⁽²⁾	Директива 2001/.../ЕО (*)	Директива 2001/.../ЕО (*)
- от свине			
- смесени животински мазнини	1 pg СЗО-ПХДД/Ф-ТЕК/g мазнина ⁽²⁾	Директива 2001/.../ЕО (*)	Директива 2001/.../ЕО (*)
	2 pg СЗО-ПХДД/Ф-ТЕК/g мазнина ⁽²⁾	Директива 2001/.../ЕО (*)	Директива 2001/.../ЕО (*)
- Растителни масла			
- Рибено масло, предназначено за консумация от човека	0,75 pg СЗО-ПХДД/Ф-ТЕК/g мазнина ⁽²⁾	Директива 2001/.../ЕО (*)	Директива 2001/.../ЕО (*)
	2 pg СЗО-ПХДД/Ф-ТЕК/g мазнина ⁽²⁾	Директива 2001/.../ЕО (*)	Директива 2001/.../ЕО (*)

(*) Директива на Комисията, която трябва да бъде приета преди 1 юли 2002 г.

⁽¹⁾ Горно гранични концентрации; горно граничните концентрации се изчисляват като се приеме, че всички стойности за различните еднородни, по-ниски от прага на откриване, са равни на прага на откриване.

⁽²⁾ Тези максимални граници ще бъдат преразгледани за първи път до 31 декември 2004 г. най-късно, в светлината на нови данни относно наличието на диоксини и диоксин-подобни ПХБ, по-специално с оглед включването на диоксин-подобните ПХБ в допустимото съдържание, което трябва да бъде установено и ще бъдат допълнително преразгледани до 31 декември 2006 г. най-късно, с цел значително намаляване на максимално допустимото съдържание.

⁽³⁾ Максимално допустимото съдържание не се прилага за хранителни продукти, съдържащи < 1 % мазнина.

⁽⁴⁾ Месо от едър рогат добитък, овце, свине, домашни птици и дивеч, отглеждан във ферми, както е определено в член 2, буква а) от Директива на Съвета 64/433/ЕИО (ОВ L 121, 29.7.1964 г., стр. 2012/64), последно изменена с Директива 95/23/ЕО (ОВ L 243, 11. 10.1995 г., стр. 7) и член 2, параграф 1 от Директива на Съвета 71/118/ЕИО (ОВ L 55, 8.3.1971 г., стр. 23), последно изменена с Директива 97/64/ЕО (ОВ L 24, 30.1.1998 г., стр. 31) и член 2, параграф 2 от Директива на Съвета 91/495/ЕИО (ОВ L 268, 24. 9.1991 г., стр. 41), последно изменена с Директива 94/65/ЕО (ОВ L 368, 31.12.1994 г., стр. 10), с изключение на карантията, както е определена в член 2, буква д) от Директива 64/433/ЕИО и член 2, параграф 5 от Директива 71/118/ЕИО.

⁽⁵⁾ Филе от риба и рибни продукти, както са определени в категории а), б), в), д) и е) от списъка в член 1 от Регламент на Съвета (ЕО) № 104/2000 (ОВ L 17, 21.1.2000 г., стр. 22). Максималното ниво се прилага за ракообразни, с изключение на кафявото месо на краб, и за главоноги без вътрешности.

⁽⁶⁾ Мляко (сурово мляко, мляко за производството на млечни продукти и термично обработено мляко, както е определено в Директива на Съвета 92/46/ЕИО (ОВ L 268, 14.9.1992 г., стр. 1), последно изменена с Директива на Съвета 96/23/ЕО (ОВ L 125, 23. 5.1996 г., стр. 10)).

⁽⁷⁾ Кокоши яйца и яйчни продукти, както са определени в член 2 от Директива на Съвета 89/437/ЕИО (ОВ L 212, 22.7.1989 г., стр. 87), последно изменена с Директива на Съвета 96/23/ЕО (ОВ L 125, 23.5.1996 г., стр. 10).

⁽⁸⁾ Свободно отглеждане на открито или полуинтензивно отглеждане на яйца, както са определени в член 18 от Регламент на Комисията (ЕИО) № 1274/91 (ОВ L 121, 16.5.1991 г., стр. 11), последно изменен и

допълнен с Регламент на Съвета (ЕО) № 1651/2001 (ОВ L 220, 15.8.2001 г., стр. 5), трябва да са в съответствие с фиксираното максимално допустимо съдържание от 10 януари 2004 г.